

ØK40 Pulje til reduktion af klimaaftrykket fra indkøb

Baggrund

Borgerrepræsentationen godkendte den 24. juni 2022 indstilling om Besvarelse af medlemsforslag om, hvordan klimapåvirkningen i øget omfang kan indgå i indkøb og udbud, samt foreløbig besvarelse af medlemsforslag om skyggepris og CO₂-afgift. Oprettelse af en pulje til reduktion af klimaaftrykket fra indkøb, som indgik som muligt løsningsforslag i indstillingen, blev henvist til forhandlingerne om Budget 2023.

Puljen har til formål at sikre en central finansiering af meromkostninger ved klimareduktioner i indkøb. Herved opnås mulighed for systematisk prioritering af de mest omkostningseffektive reduktionspotentialer, og samtidig friholdes de enkelte brugere for meromkostninger. Der søges finansiering til forsøg med en af to modeller for praktisk udmøntning af en pulje på op til tre udbud i 2023, med henblik på at opnå erfaringer med den praktiske udmøntning. Den konkrete løsning for de udvalgte udbud i 2023 forelægges Økonomiudvalget primo 2023.

Indhold

Kommunens indkøb udleder løst estimeret 600.000 tons CO₂ om året, hvis det lægges til grund, at Københavns Kommune udgør ca. 10 % af den samlede kommunale udledning i Danmark. En eventuel afgiftsbelastning ved en CO₂-pris på 850-1.500 kr./ton, som foreslået af Klimarådet, er 510-900 mio. kr. pr. år, og reduktionsværdien ved en reduktionsmålsætning på 50 pct. tilsvarende 255-450 mio. kr. Til sammenligning har kommunen i gennemsnit i årene 2019-2021 købt ind for 13,4 mia. kr. inkl. byggeri og anlæg.

Der blev i overførselssagen 2022 afsat midler til beregning af klimaaftrykket fra kommunens samlede indkøb og udvikling af en klimastyringsmodel og en reduktionsstrategi. Reduktionsstrategien vil fra 2023 anvende virkemidler såsom mindstekrav og konkurrenceparametre i kommunens udbud. Disse fremlægges til politisk behandling og vil medføre indkøb af alternativer med et lavere klimaaftryk. Puljen til reduktion af klimaaftrykket, der søges finansiering til i nærværende notat, er også et virkemiddel.

På nuværende tidspunkt er der ikke truffet en generel beslutning i Københavns Kommune om prioritering af produkter med et lavere klimaaftryk. Det betyder, at mange fravælges på baggrund af større såvel som marginale meromkostninger. Ambitiøse klimareduktioner forudsætter i mange tilfælde finansiering, og implementeringen af reduktionsstrategiens virkemidler vil medføre meromkostninger på de områder, hvor ambitiøse klimareduktioner prioriteres. Ved væsentlige meromkostninger, som vil påvirke slutbrugeren, vil oprettelsen af en pulje til reduktion af klimaaftrykket fra indkøb finansiere merprisen på prioriterede udbud og dermed sikre, at ambitiøse reduktionspotentialer realiseres uden at slutbrugeren påvirkes. Finansieringen til puljen er således en forudsætning for ambitiøse reduktioner af klimaaftrykket fra indkøb.

Puljen til reduktion af klimaaftrykket fra indkøb vil typisk dække meromkostningen for konkrete produkter eller services med et lavere klimaaftryk på indkøbsaftaler af fire års varighed. Den klimarelaterede meromkostning vurderes i forhold til den forventede kontraktværdi på en konventionel løsning, som vurderes ud fra den foregående aftale og

markedsdialog. Meromkostningen kan også fastsættes ved at gennemføre udbud med option (afgivelse af tilbud på hhv. konventionel og alternativ løsning), såfremt ressourcerforbruget hertil modsvarer kontraktens størrelse.

Udbud på indkøbsaftaler varer typisk i fire år, og derfor vil en finansiering indenfor et specifikt udbud typisk være fireårigt. En finansiering på 10 mio. kr. årligt i fire år forventes at kunne dække op til tre konkrete udbud i 2023 og fire år frem, afhængigt af meromkostningen i de enkelte udbud. Økonomiudvalget vil primo 2023 blive forelagt, hvilke udbud der gives finansiering til, men det forventes at kravene vil omfatte grønne køretøjer. Såfremt puljen skal subsidiere flere udbud i efterfølgende år, skal der afsættes yderligere midler. Omkostningsniveauet for de konkrete reduktionsinitiativer kan først angives primo 2023. Det skyldes, at reduktionspotentialet for udbuddene først kan beregnes når der er etableret en klimastyringsmodel i Københavns Kommune, der med ensartet metodik kan beregne klimaaftrykket fra kommunens indkøb. Denne forventes færdigudviklet ultimo 2022.

Det forventes, at en del initiativer bliver konkurrencedygtige over kontraktperioden. Hvis markedet ikke leverer billigere og mere klimavenlige løsninger efter udbudsperiodens afslutning, vil et konkret udbud kunne modtage finansiering fra puljemidler afsat i kommende budgetforhandlinger.

Teknisk løsning

I praksis vil puljen dække meromkostningen gennem en manuel løsning, idet kommunens indkøbssystem ikke på nuværende tidspunkt kan automatisere efterbetalinger. Økonomiforvaltningen arbejder med følgende to modeller:

- Model 1: Københavns Ejendomme og Indkøb efterbetaler løbende den klimarelaterede meromkostning til leverandører i aftalte intervaller.
- Model 2: Intern afregning med kompensation til kommunens institutioner.

Den konkrete model for den tekniske løsning vil blive forelagt Økonomiudvalget primo 2023.

I model 1 vil løsningen skulle tage højde for afstemning af gældsposter, samt tilgodese leverandørers behov for likviditet.

I model 2 vil løsningen skulle tage højde for incitamentsstrukturer, således at klimavenlige alternativer ikke fravælges af indkøberne i kommunen på baggrund af en højere prisangivelse end et konventionelt produkt. Herudover skal løsningen tilrettelægges, så der ikke skabes uro om institutionernes budgetsikkerhed, og så løsningen ikke afstedkommer merarbejde for frontmedarbejdere.

Københavns Ejendomme og Indkøb udarbejder oplæg til beslutning til Økonomikredsen til administration af puljen indenfor de politisk besluttede rammer. Primo 2023 fremlægges en prioriteringsmodel til politisk godkendelse med hensyntagen til sammenlignelige kriterier så som omkostningseffektivitet og udviklingspotentialer, Økonomiudvalget vil årligt blive orienteret om status på puljen til reduktion af klimaaftrykket.

Reduktionspotentialer i forhold til CO₂

Der eksisterer på nuværende tidspunkt kun få erfaringer omkring de faktiske meromkostninger pr. reduceret ton CO₂ fra kommunens indkøb. Samtidig må meromkostningerne forventes at variere meget på tværs af forskellige indkøbskategorier. Som et

regneeksempel på reduktionseffekten af puljen kan der tages udgangspunkt i en gennemsnitlig CO₂-omkostning på 1.500 kr. pr. ton CO₂. I så fald svarer et budget på 10 mio. kr. til en reduktion på 6.700 ton CO₂ årligt. Ved en reduktionsmålsætning på 50% vil reduktionsniveauet skulle nå 300.000 tons årligt om året. Det er usikkert, i hvilket omfang det vil være muligt at finde reduktionscases på 1500 kr. pr. ton. Frem mod forhandlingerne om Budget 2024 vil Økonomiforvaltningen få større kendskab til reduktionspotentialernes omkostningseffektivitet grundet etableringen af klimastyringsmodellen og løbende markedsdialog og dataindsamling.

Økonomi

Der søges om 1 årsværk til sekretariatsbetjening, samt 0,5 årsværk til at håndtere den interne afregning med kommunens institutioner eller efterbetaling til leverandører, samt 10 mio. kr. årligt til puljen.

Tablet 1 - Pulje til reduktion af klimaaftrykket fra indkøb

1.000 kr., 2023 p/l	Styrings- område	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Sekretariatsfunktion og manuel håndtering af fakturering og systemmæssig implementering	Service	200	950	950	950	950	4.000
Subsidiering af meromkostning på klimavenlige udbud	Service	0	10.000	10.000	10.000	10.000	40.000
Udgifter i alt (netto)		200	10.950	10.950	10.950	10.950	44.000

Risikovurdering og proces

Det er usikkert hvordan løsningen, der indebærer efterbetaling af den klimarelaterede meromkostning, kan varetages hensigtsmæssigt i forhold til sikring principperne for god regnskabskik. Flere forvaltninger har haft udfordringer med betaling af faktura til tiden i Kvantum, og denne løsning udgør en risiko for, at denne udfordring forværres. Denne løsning kræver derfor en afklaring af en teknisk håndterbar løsning.

Vælges en løsning, hvor de kommunale institutioner modtager kompensation løbende fra puljen, skal det afklares, hvordan incitamentet til at købe klimavenlige produkter i indkøbssystemet sikres.

De konkrete systemtekniske løsninger vil blive afdækket i det videre arbejde og forelagt Økonomiudvalget primo 2023.

Der er risiko for budgetoverskridelse idet puljen ligger under Økonomiudvalget men finansierer indkøb foretaget af forvaltningerne. Dette kræver en årvågen budgetopfølgning for hurtigt at kunne foretage afværgeforanstaltninger. En afværgeforanstaltning kunne være at stoppe tilskuddet fra puljen til konkrete varer og ydelser, hvis puljen er opbrugt.

Bevillingstekniske oplysninger

Table 2 - Etablering af klimafond/pulje til reduktion af klimaaftrykket fra indkøb

1.000 kr., 2023 p/l	Udvalg	Bevilling	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Sekretariatsfunktion og manuel håndtering af fakturering og implementering i Kvantum	ØU	1170, KEID Service	200	950	950	950	950	4.000
Subsidiering af meromkostning på klimavenlige udbud	ØU	1170, KEID Service	0	10.000	10.000	10.000	10.000	40.000
Serviceudgifter i alt (netto)			200	10.950	10.950	10.950	10.950	44.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.